

คำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ที่ ๑๑๗๓/๒๕๖๔

วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๔
จังหวัดลำปาง แทนตำแหน่งที่ว่าง

ตามที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง เขตเลือกตั้งที่ ๔ แทนตำแหน่งที่ว่าง พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้ง และวันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง เขตเลือกตั้งที่ ๔ แทนตำแหน่งที่ว่าง กำหนดให้มีการเลือกตั้ง ในวันเสาร์ที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ นั้น

ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องว่า นายวัฒนา สิทธิวัง ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดลำปาง หมายเลข ๑ พรรคพลังประชารัฐ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และนางเกียงมา ปุพพโก ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้มีการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ (๑) กล่าวคือ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเอง

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณารายงานการไต่สวนตลอดจนพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ได้ความว่า ผู้ร้องกล่าวหาว่า เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๐๘.๓๐ นาฬิกา ที่ตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้ธนบัตรซึ่งเย็บติดกัน จำนวน ๒ ชุด ๆ ละ ๓๐๐ บาท แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และพูดว่า “ฝากอันนี้ให้แม่” ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว ถามว่า “อันนี้ของเบอร์อะไร” ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงตอบว่า “เบอร์ ๑” พร้อมทั้งชูนิ้วมือหนึ่งนิ้วเป็นสัญลักษณ์หมายเลข ๑ ซึ่งหมายถึงผู้ถูกร้องที่ ๑ ปรากฏตามคลิปวิดีโอประกอบคำร้อง จากการไต่สวนผู้ร้องให้ถ้อยคำว่า ในขณะที่หัวหน้าพรรคเสรีรวมไทยและสมาชิกพรรคเสรีรวมไทยหาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง เขตเลือกตั้งที่ ๔ หมายเลข ๒ พรรคเสรีรวมไทย ในเขตอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนดังกล่าวเล่าให้ผู้ร้องทราบถึงเหตุการณ์ที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้เงิน จำนวน ๖๐๐ บาท แก่ตนเอง เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนให้แก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ และได้มอบคลิปวิดีโอบันทึกเหตุการณ์ดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนดังกล่าวให้ถ้อยคำว่า เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ นาฬิกา หัวหน้าพรรคเสรีรวมไทยและคณะได้หาเสียงเลือกตั้งที่ตลาดนัดล้อมแรด ตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งตนได้เข้าไปขอถ่ายรูปกับหัวหน้าพรรคเสรีรวมไทย หลังจากนั้นได้มีสมาชิกพรรคเสรีรวมไทย คนหนึ่งได้พูดคุยกับตนและสอบถามเกี่ยวกับความนิยมของพรรคเสรีรวมไทย พร้อมทั้งได้มีการแลกเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ระหว่างตนและบุคคลดังกล่าว และเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลาบ่าย มารดาของตนได้บอกให้ตนไปส่งมารดาที่ป่าช้าย่าจัน ตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เพื่อที่จะไป

รับเงินซื้อเสียง ตนจึงได้โทรศัพท์แจ้งแก่สมาชิกพรรคเสรีรวมไทยคนดังกล่าว โดยบุคคลดังกล่าวบอกให้ตนบันทึกวิดีโอไว้ เมื่อไปถึงป่าช้าอำเภอนี้แล้ว ตนเห็นประชาชนประมาณ ๑๐๐ คน อยู่ในบริเวณป่าช้าอำเภอนี้ แต่ไม่เห็นการแจกเงิน ต่อมาวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ขับรถจักรยานยนต์มาจอดบริเวณตรงข้ามกับบ้านของตน ตนเชื่อว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ มาแจกเงินซื้อเสียงเพราะมารดาของตนได้บอกว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ โทรศัพท์พูดคุยกับมารดาของตนเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ตนจึงตั้งโทรศัพท์ไว้เพื่อบันทึกวิดีโอ ต่อมาเวลาประมาณ ๐๘.๓๐ นาฬิกา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้เดินเข้ามาภายในบ้านตน และถามถึงมารดาของตน ตนตอบว่ามารดาของตนไปขายของ ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงได้ยื่นธนบัตรฉบับละ ๑๐๐ บาท เย็บติดกันจำนวน ๒ ชุด ๆ ละ ๓๐๐ บาท พร้อมกับบอกว่า “ฝากให้แม่ด้วย” ตนถามว่า “เบอร์อะไร” ผู้ถูกร้องที่ ๒ ตอบว่า “เบอร์ ๑” และเดินออกจากบ้านพร้อมกับชุนิวซ์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์หมายเลข ๑ ตนจึงได้นำธนบัตรดังกล่าวบรรจุในถุงพลาสติกและโทรศัพท์แจ้งสมาชิกพรรคเสรีรวมไทยดังกล่าวโดยได้มีการนัดพบกันที่ริสอร์ทเก็นปาร์คอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เมื่อได้พบกับสมาชิกพรรคเสรีรวมไทยดังกล่าวในเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ นาฬิกา ตนได้ส่งคลิปวิดีโอการแจกเงินซื้อเสียงรวมทั้งธนบัตรที่ได้จากผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้แก่สมาชิกพรรคเสรีรวมไทยดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ตนและสมาชิกพรรคเสรีรวมไทยได้เดินทางไปทีสถานีตำรวจภูธรเถินเพื่อให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และมารดาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวได้ให้ถ้อยคำทำนองเดียวกันและให้ถ้อยคำเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านและรู้จักกันมาตั้งแต่เด็กได้มาหาตนที่บ้านโดยพูดคุยกันเรื่องทั่วไป จากนั้นผู้ถูกร้องที่ ๒ ถามว่า “จะเอาไหม” ตนถามว่า “เบอร์ไหน” ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่ตอบแต่ชุนิวซ์ทำสัญลักษณ์หมายเลข ๑ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้มาหาตนที่บ้านและถามว่า “มีสิทธิเลือกตั้งกี่คน” ตนตอบว่า “มี ๒ คน” ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงขอหมายเลขประจำตัวประชาชนของตนและบุตรชาย และเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ตนได้ทราบจากบุตรชายว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้นำเงินซื้อเสียงมาให้เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งบุตรชายของตนได้นำเงินซื้อเสียงดังกล่าวไปมอบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีสถานีตำรวจภูธรเถิน โดยสมาชิกพรรคเสรีรวมไทยดังกล่าวให้ถ้อยคำทำนองเดียวกันในเรื่องเกี่ยวกับการบันทึกคลิปวิดีโอการแจกเงินซื้อเสียงและการให้ปากคำต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีสถานีตำรวจภูธรเถิน

จากการไต่สวนผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ถ้อยคำว่า ตนมิได้ก่อ สนับสนุน หรือรู้เห็นเป็นใจให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ นำเงิน จำนวน ๖๐๐ บาท ไปให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่กล่าวหา เนื่องจากตนไม่เคยรู้จักกับผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้ถ้อยคำไว้ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้นำธนบัตร จำนวน ๖๐๐ บาท ไปมอบให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวจริง แต่เป็นธนบัตรที่ฝากให้แก่มารดาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวเพื่อเป็นค่าอาหารสำหรับน้องชายของตนที่กำลังป่วย ซึ่งตนได้แจ้งให้มารดาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวทราบมาก่อนแล้ว ขณะให้เงินมีเพียงผู้ถูกร้องที่ ๒ กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวเพียง ๒ คนเท่านั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ รับว่าเป็นบุคคลที่ปรากฏในคลิปวิดีโอประกอบคำร้อง โดยข้อความว่า “ฝากนี้ให้มารดาก่อน” หมายถึง ฝากธนบัตรให้ค่าทำอาหาร จำนวน ๖๐๐ บาท ข้อความว่า “เบอร์หยั่ง” ตนเข้าใจว่าเป็นการถามตนว่า “จะเลือกผู้สมัครหมายเลขใด” ตนจึงตอบว่า “เบอร์ ๑” พร้อมกับชุนิวซ์มีหนึ่งนิ้วเป็นสัญลักษณ์หมายเลข ๑ และข้อความว่า “ที่เมื่อวานคุยกัน” และตนตอบว่า “เอ่อ ๆ ๆ ใช่” หมายถึง ผู้สมัครหมายเลข ๑ ที่หาเสียงเลือกตั้งผ่านหน้าบ้านไปเมื่อวานและวันอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ตนไม่เคยนัดหมายมารดาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวให้ไปที่ป่าช้าอำเภอนี้แต่อย่างใด

เห็นว่า เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๐๘.๓๐ นาฬิกา ที่บ้านของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับเงินดังกล่าว ตำบลล้อมแรด อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้มอบธนบัตรซึ่งเย็บติดกันจำนวน ๒ ชุด ๆ ละ ๓๐๐ บาท ให้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวจริง และจากการตรวจสอบคลิปวิดีโอประกอบ

คำร้องซึ่งเป็นการสนทนาระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้พูดว่า “ฝากให้แม่ด้วย” ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวถามว่า “เบอร์อะไร” และผู้ถูกร้องที่ ๒ ตอบว่า “เบอร์ ๑” พร้อมทั้งชูนิ้วมือเป็นสัญลักษณ์หมายเลข ๑ โดยไม่ปรากฏข้อความใดที่เป็นกรกล่าวถึงการชำระค่าอาหารตามที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้อ้าง ซึ่งจากการไต่สวนมารดาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนดังกล่าวได้ให้ถ้อยคำไว้ว่า ธนบัตร จำนวน ๖๐๐ บาท มีใช้ค่าอาหารที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ว่าจ้างให้ตนทำอาหารไปส่งให้แก่ห้องชายของผู้ถูกร้องที่ ๒ เนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ว่าจ้างให้ตนทำอาหารไปส่งให้แก่ห้องชายของผู้ถูกร้องที่ ๒ ประมาณ ๕ วัน ๆ ละ ๓ มื้อ ๆ ละ ๒๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๐๐ บาท โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้มาสอบถามตนเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบ้าน และตนได้ให้หมายเลขประจำตัวประชาชนของตนและบุตรชายแก่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไปก่อนที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ จะว่าจ้างให้ตนทำอาหาร ซึ่งตนยังไม่ได้รับค่าจ้างทำอาหารแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงในชั้นนี้จึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ให้เงิน จำนวน ๖๐๐ บาท แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนให้แก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ตามข้อกล่าวหา กรณีจึงปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดทำให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ผู้ถูกร้องที่ ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ (๑) ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับประโยชน์ในการเลือกตั้งจากการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ ซึ่งเป็นเหตุให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๔ จังหวัดลำปาง แทนตำแหน่งที่ว่าง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้องที่ ๑ มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๓

จึงมีคำสั่งให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อสั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง เขตเลือกตั้งที่ ๔ ใหม่ แทนนายวัฒนา สิทธิวัง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๓ และให้ดำเนินคดีอาญาแก่นางเกียงมา ปุพพโก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๓ (๑) ประกอบมาตรา ๑๕๘

วิมล อนุชิต

(นายอิทธิพร บุญประคอง)
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง